

Starokladrubský kůň

Český teplokrevník

Která jsou nejdůležitější plemena teplokrevníků?

Pojem teplokrevník označuje koně, který vznikl křížením původního zemského plemene s plnokrevníkem. V různých oblastech byly záměrně šlechtěny typy koní pro určitý druh využití, pro ježdění nebo do záprahu. V hřebčíně Trokehnen ve Východním Prusku (na území dnešního Polska) byl chován lehký husarský jezdecký kůň, trakén. Po druhé světové válce se dostalo několik stovek těchto koní, hlavně chovných klisen, do Německa. Zde, ale i v jiných zemích, se pak v chovu teplokrevného trakénského koně pokračovalo. U nás ho chová Hřebčín Albertovec. Trakéni jsou učenliví koně s elegantními pohyby, vhodní pro drezúru a další soutěže všestrannosti.

Starokladrubští koně patří mezi jedno z nejstarších plemen teplokrevných koní. Jsou chováni nepřetržitě více jak 400 let. Ke vzniku tohoto plemene přispěli koně starošpanělského a staroitalského původu. Cílem bylo vyšlechtit mohutného kočárového koně určeného pro ceremoniály a reprezentaci.

Typickým znakem starokladrubského koně je klabonosá hlava a vy-

soko nasazený mohutný krk. Charakteristický je pro něj vznosný klus, při kterém vysoko zvedá přední nohy.

Původně byli tito koně chováni v různých barvách. V současnosti se chov omezuje jen na barvu bílou a černou.

Plemennou knihu českého teplokrevníka, chovaného na území České republiky, vede Svaz chovatelů českého teplokrevníka v Písku. Cílem šlechtění tohoto plemene je kůň vhodný pro výkonnostní, ale i pro běžný jezdecký, rekreační a vozatajský sport.

Různá teplokrevná plemena jsou si dnes velmi podobná. Všechna byla zušlechtěna plnokrevníky nebo trakény. I odborníkovi by se asi jen těžko podařilo rozpoznat koně hannoverského, westfálského, holštýnského nebo oldenburského. Můžeme je rozlišit jen podle kmenového a rodového výžehu. Tento výžeh označuje kmenovou příslušnost hřebce a klisny. Vypaluje se koním v levé sedlové oblasti.

VÝŽEH

Původně byla volně žijící stádová zvířata označována žhavým železem na krku, zádech nebo stehně na důkaz vlastnictví svého majitele. Později byla tato metoda označování převzata také hřebčiny, chovatelskými svazy i soukromými chovateli. I dnes se hříbě určitého plemene, pocházející od zapsaných chovných klisen a hřebců, označuje na zadním stehně výžehem, který vyjadřuje příslušnost k chovatelskému svazu. Znamení je viditelné po celý život.

Výžeh Svazu chovatelů českého teplokrevníka

Oldenburský kůň

Trakénský kůň

Mají chladnokrevníci chladnější krev než jiní koně?

Pojem chladnokrevník nemá nic společného s tělesnou teplotou, neboť ta se u každého koně pohybuje přibližně kolem 38 °C. Pojem označuje spíše těžkou tělesnou stavbu tohoto koně a jeho klidný temperament. Chladnokrevník váží kolem tisíce kilogramů. Plnokrevník je téměř o polovinu lehčí.

koně v práci nahradily traktory a nákladní vozy. Některá chladnokrevná plemena (např. šlesvické), téměř vyhynula. Nestalo se tak jen díky několika nadšencům, kteří se postarali o udržení jejich stavu.

U nás je chov chladnokrevníků zastoupen plemeny český a moravský chladnokrevník. Jsou to středně velcí, mohutní koně tažného typu.

Výběr výžehů známých hřebčínů:

Trokehnen

Albertovec

Hannover

Babolna

Graditz

Lipica

Oldenburg

Motěšice

Kladruby

Napajedla

Díky své tělesné hmotnosti a silným svalům mohou chladnokrevníci vykonávat ty nejtěžší práce. Dříve svou obrovskou tažnou sílu každý den dokazovali nejen před pivovarskými vozy, nýbrž také před hospodářskými stroji a při práci v lese.

V 19. století se potřeba silných pracovních koní pro zemědělství ještě zvýšila. Chladnokrevná plemena, jako jsou francouzský peršeronský kůň (percheron), anglický shirský kůň, norický nebo belgický kůň, znamenala dynamický rozvoj chovu. To se však změnilo v době, kdy chladnokrevné

Pár koní plemene shire při práci na poli

